

Pöytäkirja

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous 24.8.2022

1. Kokouksen avaus, työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjantarkastajien valinta

Päätös: avattiin kokous, todettiin läsnäolijat ja hyväksyttiin työjärjestys. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Jaakko Linnakangas ja Janne Viljanen.

2. Ajankohtaista työllisyysasioissa Vantaalla

Työvoimapaalveluissa on ollut ja on tulossa isoja muutoksia sekä paikallistasolla että valtakunnallisesti. Vantaan ja Keravan yhteisessä kuntakokeilussa pohjustetaan palveluiden siirtoa valtiolta kuntiin vuoden 2025 alusta. Valmisteilla oleva laki kotoutumisen edistämisestä sisältää useita uudistusehdotuksia erityisesti alkuvaiheen kotoutumisen tehostamiseksi. Keskeistä eri uudistuksissa on työvoiman ulkopuolella olevien tavoittaminen ja saaminen kunnan palveluihin. Työllisyyspalveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen esitteli Vantaa-Keravan työllisyyspalveluiden kokonaisuuden ja kertoi TE2024-uudistuksesta. Sen jälkeen asiakkuuspalvelupäällikkö Suvi Lindén esitteli tarkemmin kotoutujien ja vieraskielisten palvelukokonaisuuden.

Vantaa-Keravan työllisyyspalveluiden kokonaisuus ja TE2024-uudistus:

Susanna Taipale-Vuorisen esityksessä oli runsaasti työllisyystilannetta ja kuntakokeilun ydintehtäviä, tavoitteita ja organisoitumista kuvaavia kalvoja. [Esitys](#) löytyy luottamushenkilöiden Extranetistä. Keskustelu käynnistyi vilkkaana jo esityksen kuluessa, kun neuvottelukunta pohti syitä vieraskielisten korkeaan työttömyyteen ja esitti toiveita ja ehdotuksia tilanteen parantamiseksi. Vantaalla on tällä hetkellä yli 14 000 työtöntä, joista pitkäaikaistyöttömiä yli 6 000, heistä puolet vieraskielisiä.

Keskustelussa nousi esille mm. kohtaanto-ongelma, kannustinloukkujen vaikutus, osatyökykyisten vähäinen työllistäminen, asenteet sekä palkkatuen ali- ja väärinkäyttö – työnantaja palkkaa vain siksi aikaa, kun saa työntekijästä palkkatukea. Taipale-Vuorinen kehottikin vaikuttamaan politiikan kautta lainsäädäntöön, koska lainsäädäntö on muuttumassa. Lainsäädäntöpaketti, joka siirtää työllisyyspalveluiden kuntiin, menee syyskuussa eduskuntaan ja astuu voimaan vasta 2025. Aikaa valmistautumiseen on siihen asti.

Etuna uudessa palvelumallissa on Taipale-Vuorisen mukaan se, että työttömien palveluista voidaan tehdä kunnan näköisiä ja tuoda ne lähemmäs elinkeinopolitiikkaa. Vantaalla iso kysymys on, miten saadaan kaikki ammattitaitoiset maahan muuttaneet nopeammin työhön. Osaamista kehitetään oppilaitosten kuten esim. Varian kanssa. Kuntakokeilussa työtä tehdäänkin laajoissa verkostoissa. Todettiin, että kontaktit hyvinvointialueelle ovat tärkeitä, sillä asiakkaat tarvitsevat myös muita palveluita. Vantaan ja Keravan palvelulupauksen mukaan työnhakijat kohdataan yksilöinä, työnhaussa panostetaan vahvaan alkuun, palvelutarve arvioidaan laajasti ja asiakas ohjataan tehokkaasti eri palveluihin. Taipale-Vuorinen totesi, että jostain syystä avoimet työpaikat ja työnhakijoiden ammattitaito kohtaavat, mutta työnhakija ja työntekijä ei. On siis löydettävä työntantaja-asiakkaista ne, jotka haluavat ottaa maahanmuuttajia töihin.

Huomautettiin, että erityispalveluita tarvitaan myös, esimerkkinä kriisialueilta 2015 tulleet, joilla ei ole vielä lupia. Neuvottelukunta kaipasi parempaa seurantaa kotoutumiskoulutusten kilpailutuksille, jotka

ovat siirtymässä kunnille. Myös ammattitutkintojen vaikuttavuutta on tarpeen mitata. Taipale-Vuorinen väläyttikin mahdollisuutta perustaa asiakasraateja pohtimaan kokonaisuutta.

Vieraskielisten ja kotoutujien palvelukokonaisuus:

Suvi Lindén esitteli organisaation ja asiakkaan prosessin yksinkertaistettuna, avasi tilastoja ja kertoi tarkemmin Vantaa-Keravan osaamiskeskuksen tehostetuista palveluista. [Kalvoesitys](#) tilastoinen löytyy luottamushenkilöiden Extranetistä.

Alle 25-vuotiaille ja luku- ja kirjoitustaidottomille kotoutujille on omat tiiminsä palvelukokonaisuudessa. Kotoutumisajan ylittäneille Vantaa-Keravan osaamiskeskus tarjoaa tehostetun työllistymisen tukipalveluita moniammatillisesti. Rahoitus tulee TEM:iltä ja OKM:ltä. Palveluihin pääsyllä on aika tiukat kriteerit, ja niihin ohjaututaan aina TE-toimiston omavalmentajan kautta. Prosessiin kuuluu alkukartoitus, alkuhaastattelu ja täydentäviä työnhakukeskusteluja. Työnhakijoilla on yleinen velvoite hakea neljää työpaikkaa kuukaudessa. Selkeä muutos aikaisempaan toimintamalliin on, että myös kotoajan ylittäneet saavat tehostettua palvelua.

Kuluvalla hankekaudella on tehty tarpeellisia uusia avauksia kuten S2-omavalmentajapilotti, koulutusyhteistyö Varian kanssa catering- ja logistiikka-aloilla, sekä monipuolisempaa yksilövalmennusta. Asiakasmääriä on onnistuttu kasvattamaan ja palvelukokonaisuutta kehittämään onnistuneiden rekrytointien avulla. Haasteita ovat toisaalta mm. henkilökunnan vaihtuvuus, perehdytys vaatimaan työhön ja toiminnan juurruttaminen.

Kotoutumislain uudistus ja työllisyyspalveluiden kehittäminen kytkeytyvät tiiviisti yhteen, sillä työllistyminen on tulevan kotolain keskeinen tavoite. Kotoutumista edistävät palvelut valtavirtaistetaan osaksi kunnan ja hyvinvointialueen toimintaa ja viranomaisvastuita selkeytetään erityisesti kunnan ja hyvinvointialueen välillä. Kotoutumisen kokonaisvastuu jää kunnan vastuulle. Se sisältää yleisen matalan kynnyksen neuvonnan, työvoiman ulkopuolella olevien ja työmarkkinoille suuntaavien palvelut sekä omana kokonaisuutenaan kotokoulutusten kilpailutuksen. Koordinaatiovastuu on kunnalla. Hyvinvointialue puolestaan huolehtii sote-palveluista. Keskeiseksi kysymykseksi nousee sujuva yhteistyö.

Keskustelua käytiin esityksen sisältöön liittyen jo sen kuluessa. Neuvottelukunta mm. toi esille ongelmia, joita työllistämismalliin liittyy. Todettiin, että nopea työllistyminen voi pidemmällä aikavälillä vaikeuttaa uudelleen työllistymistä, jos peruskoulu on kesken, sillä koulu pitää keskeyttää. Myös pidempään maassa (kotoaika päättynyt) olleet jäävät sivuun palveluista, kun painopiste on myöhemmin tulleissa. Vinkki: opiskelemaan voi päästä ottamalla kouluun yhteyttä suoraan ilman TE-toimiston apua. Painotettiin myös, että yhteistyön kenttää on rakennettava niin, että hyte-puoli saadaan lähelle moniammatillista tiimiä. Erityisesti huolestuttaa, että mielenterveyspalveluita ei tunneta tai niihin ei hakeuduta, vaikka niille on suuri tarve - oleskeluluvan odottaminen pitkään vastaanottokeskuksessa on romahduttanut monen mielenterveyden. Evästettiin myös, että ammattiliittojen kanssa kannattaisi kehittää vuoropuhelua esim. koulutuksiin liittyen.

Molempia alustajia kiitettiin mielenkiintoisista ja informatiivisista esityksistä. Lisätietoja [TE2024-uudistuksesta on TEM:n sivuilla](#).

Päätös: kuultiin esitykset, keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

3. Vantaan kotouttamisohjelman valmistelun ajankohtaiset

MDI:n asiantuntija Sari Pitkänen kertoi ohjelmavalmisteluun etenemisestä ja taustatyöstä, joka on sisältää mm. muiden ohjelmien tutkimista, kuulemistilaisuuksia ja täsmäkeskusteluja. Tavoitteita työstetään kansainvälisyys-strategiatyöryhmän kanssa. Neuvottelukunta evästi ohjelman tekijöitä kuulemaan myös lapsia ja nuoria ja ottamaan nuorisovaltuuston mukaan ohjelman valmisteluun. Keskustelua heräsi vaikuttavuuden ja onnistumisen mittaamisesta sekä aitojen vaikutusmahdollisuuksien tarjoamisesta.

Päätös: kuultiin esitys ja merkittiin tiedoksi.

4. Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan edustajien valitseminen hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluehallitus päätti kokouksessaan 22.6.2022 (§ 117) hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan asettamisesta ja kokoonpanosta. Neuvottelukunta sai tehtäväksi valita varsinaiset jäsenet Vantaalta ja myös varautua siihen, että valittavaksi tulevat myös varajäsenet.

Aluehallitus päätti:

1. asettaa hyvinvointialueelle monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan valtuustokaudelle 2022–2025;
2. vahvistaa hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan jäsenmääräksi 9 jäsentä;
3. pyytää Vantaan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan 6 edustajaa hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan;
4. pyytää Keravan monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaa esittämään keskuudestaan 3 edustajaa hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan siinä vaiheessa, kun Keravan kaupungin monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta on asetettu;
5. pyytää lähidemokratia- ja osallisuuslautakuntaa nimeämään edustajansa sekä varaedustajan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan;
6. todeta, että kokouksissa asiantuntijana ja sihteerinä toimivat hyvinvointialueen valmisteluorganisaation osoittamat henkilöt;
7. että Vantaan ja Keravan monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnat ovat keskenään yhteydessä huolehtien siitä, että hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokoonpanossa toteutuu aluevaalien tulos;
8. että neuvottelukunta voi kutsua hyvinvointialueen nuorisovaltuuston edustajan kokouksiinsa.

Päätös: monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta valitsi keskuudestaan seuraavat 6 varsinaista jäsentä, joita esitetään aluehallitukselle nimettäväksi hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukuntaan. He ovat:

Miia Lindell	KOK+RKP
Aadan Ibrahim	SDP
Janne Viljanen	KOK
Veikko Väisänen	VIHR
Refka Elech	SDP
Niina Pahtela	VAS

Varsinaisille edustajille valittiin 6 henkilökohtaista varajäsentä, jotka ovat:

Pernilla Aura	KOK+RKP
Mila Kangasniemi	SDP
Ville Niskanen	KOK
Samira Chakir	VIHR
Elina Hasa	SDP
Petriina Punna	VAS

Vaihtoehtoisesti ehdotettiin, että mikäli keravalaisille sopii, Jarkko Haanpää (PS) voisi toimia Keravan edustajan Jouni Tirkkosen (PS) varana. Päätettiin pyytää Vantaan ja Keravan perussuomalaisia keskustelemaan asiasta keskenään ja ilmoittamaan siitä Vantaalle.

Alla selventävä taulukko:

Varsinainen	Huutojärjestys	Vara
Miia Lindell	KOK+RKP	Pernilla Aura
Aadan Ibrahim	SDP	Mila Kangasniemi
Janne Viljanen	KOK	Ville Niskanen
Veikko Väisänen	VIHR	Samira Chakir
Jouni Tirkkonen	PS	Jarkko Haanpää, jos Keravalle sopii
Refka Elech	SDP	Elina Hasa
Mari-Johanna Rahkala-Simberg	KOK	Kerava valitsee
Niina Pahtela	VAS	Petriina Punna
Päivi Wilen	SDP	Kerava valitsee

5. Kokouksen päättäminen

Seuraava kokous pidetään 5.10. kaupungintalolla.